

## چرخش جمهوری آذربایجان از غرب به روسیه

جمهوری آذربایجان می‌خواهد در سیاست خارجی خود چرخش خاصی به نفع روسیه ایجاد کند و افکار عمومی را برای این امر آماده می‌کند. آن‌ها در حال ایجاد افکار عمومی ضد غربی هستند و سپس آذربایجان را در اتحادیه اقتصادی اوراسیای روسیه ادغام خواهند کرد.



به گزارش آران نیوز به نقل از گروه بین الملل خبرگزاری تسنیم، در روزهای اخیر، هم مقامات جمهوری آذربایجان و هم رسانه های رسمی این کشور انتقادات تندی از آمریکا و فرانسه را آغاز کرده اند.

چند روز پیش، آمریکا رئیس مشترک جدید خود را در گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا منصوب کرد که سال ها در مناقشه قره باغ میانجیگری کرده است. (آمریکا، روسیه و فرانسه روسای مشترک این سازمان هستند)

وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان به شدت به این اقدام آمریکا واکنش نشان داد و اعلام کرد: مناقشه قره باغ پایان یافته است، تلاش برای احیای گروه عملاً غیرفعال مینسک ممکن است منجر به دور شدن آمریکا از روند عادی سازی روابط آذربایجان و ارمنستان شود.

وزارت خارجه آمریکا این انتقاد را رد کرد و «ودانت پاتل» معاون اول سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت: ما متعهد به تسهیل گفتگوهای مستقیم بین آذربایجان و ارمنستان بر مبنای دوجانبه، چندجانبه و با شرکای همفکر به منظور دستیابی به یک راه حل صلح جامع بین دو کشور هستیم.

### اتهام به غرب از طرف دستیار رئیس جمهور آذربایجان

«حکمت حاجی اف» دستیار الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان در 27 اوت اعلام کرد که سفرای آمریکا و فرانسه علیرغم دعوت، به عنوان بی احترامی به تمامیت ارضی آذربایجان به شوشا نیامدند.

وی افزود که از این کشورها برای بازدید مجدد دعوت نخواهد شد.

### پاسخ آمریکا به حکمت حاجی اف

سفارت آمریکا در آذربایجان در این باره گفت: هیچ کشوری به اندازه ایالات متحده، حامی استقلال و حاکمیت آذربایجان نیست. کارکنان سفارت آمریکا از تمام مناطق آذربایجان از جمله آغدام، زنگیلان و فضولی بازدیدهای گسترده داشته و دارند. کارمندان سفارت برای برقراری ارتباط با آذربایجان در مورد مسائل مهمی مانند امنیت، سلامت، انرژی و توسعه اقتصادی از تمام مناطق آذربایجان بازدید می کنند.

«آیدین میرزا زاده» معاون حزب حاکم آذربایجان نوین (YAP) نیز به خبرگزاری توران گفت: تلاش هایی از سوی آمریکا و فرانسه برای احیای گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا وجود دارد. اما گروه مینسک دیگر واقعاً وجود ندارد. روسیه آن را رد کرد و آذربایجان می گوید که این گروه مورد نیاز نیست. در این صورت، مشخص نیست که این گروه چه خواهد کرد.

میرزا زاده با اشاره به اینکه جمهوری آذربایجان در اعتراض به عدم حضور نمایندگان آمریکا و فرانسه در رویداد بین المللی شوشا کاملاً حق دارد، گفت: آمریکا و فرانسه کشورهای عادی نیستند و یکی از عوامل اصلی تعیین کننده سیاست جهانی هستند. آن ها یکی از پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل هستند و آذربایجان روابط نزدیکی با آن ها دارد. بحث این نیست که سفرای باید در این مراسم شرکت کنند، نماینده سفارت نیز می توانست حضور داشته باشد.

معاون حزب حاکم آذربایجان معتقد است که چنین نگرشی می تواند به وجهه بین المللی آمریکا و فرانسه آسیب برساند و می گوید: ما بسیار دوست داریم که این ناراضیاتی آذربایجان مورد توجه وزارت امور خارجه آمریکا و فرانسه قرار گیرد. مسئولان این دو کشور خارجی باید در مورد سخنان دستیار رئیس جمهور آذربایجان که «دیگر از آن ها دعوت نمی کنیم» فکری جدی کنند.

«بختیار حاجی اف» فارغ التحصیل دانشگاه هاروارد در آمریکا و فعال اجتماعی آذربایجان نیز در این باره گفت: این اشتباه است که سفر نکردن سفارت ها به شوشا را بی احترامی به تمامیت ارضی آذربایجان بدانیم.

وی خاطرنشان کرد: همین یک ماه پیش رئیس جمهور آذربایجان به مناسبت روز استقلال آمریکا نامه ای به رئیس جمهور آن کشور ارسال کرد. رئیس جمهور آذربایجان در آن نامه به صراحت گفته است که ایالات متحده آمریکا یکی از کشورهایی بوده که از اولین روزهای استقلال آذربایجان از حاکمیت و تمامیت ارضی این کشور حمایت کرده است.

«بختیار حاجی اف» تأکید کرد: تصادفی نیست که انتقادات وارده به آمریکا و فرانسه در روزهای اخیر با حضور نخست وزیر آذربایجان در نشست اتحادیه اقتصادی اوراسیا هم زمان شده است. من فکر می‌کنم که آذربایجان می‌خواهد در سیاست خارجی خود چرخشی خاصی به نفع روسیه ایجاد کند و افکار عمومی را برای این امر آماده می‌کند. آن‌ها در حال ایجاد افکار عمومی ضد غربی هستند و سپس آذربایجان را در اتحادیه اقتصادی اوراسیای روسیه ادغام خواهند کرد. (این اتحادیه غیر از روسیه شامل بلاروس، ارمنستان، قرقیزستان و قزاقستان است)

گفتنی است، الهام علی اف رئیس‌جمهور آذربایجان و ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه در 22 فوریه سال جاری میلادی در مسکو بیانیه «همکاری متقابل جمهوری آذربایجان و فدراسیون روسیه» را امضا کردند. در این سند به همکاری‌های دو کشور در زمینه‌های نظامی، سیاسی، اقتصادی و غیره اشاره شده است.

لازم به ذکر است که مناقشه قره باغ در سال 1988 آغاز شد. منطقه قره باغ کوهستانی آذربایجان و هفت ناحیه مجاور آن از زمان توافق آتش بس که در سال 1994 محقق شد در اشغال ارمنستان بود. اما در سال 2020، در نتیجه جنگ 44 روزه، آذربایجان کنترل بخشی از منطقه قره باغ کوهستانی (شامل شهر شوشا) و هفت ناحیه اطراف آن را به دست گرفت.

بر اساس قرارداد 10 نوامبر همان سال (میان آذربایجان، ارمنستان و روسیه)، خصومت‌ها متوقف شد و نیروهای حافظ صلح روسی در کریدور لاجین و در خط تماس قره باغ مستقر شدند. گزارش شده است که بیشتر استان خودمختار قره باغ کوهستانی تحت کنترل جمهوری خودخوانده قره باغ و نیروهای حافظ صلح روسی است.

نویسنده: حمید قدسی آذر کارشناس مسائل قفقاز و ترکیه